

MILOŠ JAKEŠ

**Dostal
úkol,
splnil ho
a šel dál**

Eliška Černá

Po sametové revoluci už nikdo nemusí na 1. máje vyrazit do ulic s úsměvem na rtech a mávátky, aby dobrovolně či povinně oslavil výkony pracujících lidí. Přesto se i třicet let od pádu minulého režimu několik tisíc lidí stále schází na pražském Výstavišti (či výjimečně na náměstí Jiřího z Poděbrad).

První mezi rovnými je s nimi vždy bývalý generální tajemník ústředního výboru KSČ Miloš Jakeš. Vážená návštěva, oddaný komunista a člověk, který přestože byl po „kontrarevoluci“, jak převrat zásadně označuje, ze strany vyhozen, je i dnes zcela oddaný myšlence kolektivní práce, socialistické ekonomiky a sociálních jistot. Vedle Marty Semelové bývá zlatým hřebem setkání.

Autoři této knihy se s Milošem Jakešem snažili spojit, ale nezastihli ho. Ve svém pražském bytě nebyl a sousedé apelovali, abychom dopřáli starému pánovi klid. Na dopis nereagoval. Později jsme se dozvěděli, že byl Miloš Jakeš o několik dní dříve hospitalizován a jeho stav je vážný. Rozhodli jsme se proto využít citace z jeho poslední vzpomínkové knihy Miloš Jakeš – Příběh komunisty (Česká citadela, 2019), která je psaná formou rozhovoru s Pavlem Pilným.

Život Miloše Jakeše je příběhem, jak se z chudého kluka z malé šumavské vesnice stal jen s minimálním přičiněním nejmocnější komunista v zemi, který byl odsouzen ke sledování pádu svého snu z nejvyšší možné pozice. Zároveň zrcadlí, jaké typy lidí komunistický režim ve svém posledním vývojovém stadiu

Kulturní dům v Červeném Hrádku dnes příliš nepřipomíná místo, kde 17. července 1989 Miloš Jakeš legendárním projevem o bojlerch, kůlu v plotě a „milé holce“ Haně Zagorové urychlil pád komunistického režimu.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

Z objektu má časem vzniknout buď stacionář pro důchodce, nebo školka, případně kombinace obojího. Do té doby bude zchátralý dům připomínat, jak pomíjivě umí věci být. A jak rychle se kulisy pro ty nejmocnější mohou změnit ve střepy.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

V 90. letech se symbol chátrání komunistického režimu z roku 1989 stal dějištěm divokých diskoték. Nechyběly drogy ani alkohol. Podobně proslavená diskotéka prý nebyla ani v Plzni. Dozvuky divoké doby jsou v sále patrné dodnes.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

Vzduch vevnitř je těžký, okna špinavá, střeží je mříže. Jako by interiér sálu připomínal Československo v 80. letech. Oddělené od projasněného světa venku. Zatuchlé, ponuré a špinavé.

Foto: Ludvík Hradílek, Deník N

vynášel k moci. Po desítkách let, během nichž ve společnosti udusil veškerou tvořivost, nápaditost a iniciativu, produkoval už jen bázlivé aparátčiky zcela nepřipravené na případné krize.

Při letmém nahlédnutí do jeho životopisu se může zdát, že životem proploval ukázkově, po kádrovém žebříčku stoupal bez jediného škobrtnutí. Okresní organizace KSČ vystřídal za krajské, podílel se na kolektivizaci zemědělství, následovalo ministerstvo vnitra, vysoká stranická škola v Sovětském svazu, post předsedy revizní komise pak vyměnil za funkci generálního tajemníka strany. Vedl spořádaný život bez výstřelků, stejně tak i jeho rodina.

Zastavme se ale hned na začátku, u křestního jména. Byl to boj, který téměř vyhrál, nebýt zapomnětlivého řidiče a soudního procesu za vlastizradu.

„V rodném listu má napsáno Milouš, sám jsem jej viděl,“ potvrzuje historik a archivář Národního archivu Roman Štér, který se s bývalou špičkou komunistů několikrát setkal. Samotný Jakeš ale tvrdí, že mu rodiče dali jméno Miloš. Pro familiárnější podobu se rozhodl farář, který jej křtil.

„Jakeš mi říkal, že se snažil, aby v úředních dokumentech byla uvedena správná varianta jeho jména, tedy Miloš. Podle jeho vyprávění si jednou nestíhal vyměnit občanský průkaz, a tak poslal na úřad řidiče,“ pokračuje Štér. Řidič dostal rodný list a důsledné poučení, že má být v novém občanském průkazu uvedeno jméno Miloš. Zapomněl ale úředníkům zprávu vyřídit, a tak Miloš Jakeš oficiálně zůstal Miloušem. Na evidenčním štítku KSČ je navíc veden jako Miloslav. Že jde o bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ, potvrzuje rodné číslo i datum 1. 6. 1945, kdy Jakeš vstoupil do Komunistické strany Československa.

Na nechtěné jméno a snahu o jeho nahrazení by se zapomnělo, nebýt žaloby za rozvracení republiky a vlastizradu, kdy při soudním předvolání předložil onen občanský průkaz. Tím se jeho křestní jméno dostalo na veřejnost. Přesto budeme v následujících řádcích respektovat celoživotní přání sedmadvadesátiletého politika, kterého přátelé oslovují Mildo.

Jakeš nasál zájem o komunistickou ideologii už v dětství od svého otce, který byl voličem strany již za první republiky a od mládí syna formoval svou politickou i kulturní činností. Mimo jiné i tím, že z jejich usedlosti v Českých Chalupách na Šumavě udělal společenské centrum. Zároveň na něj působila ekonomická situace rodiny. Dětství v bídných poměrech, péče o sourozence po smrti matky a nastupující hospodářská krize pro něj byly klíčovými momenty v další cestě životem.